

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.6.3.2026.AK

Pani
Agnieszka Koźmińska
Dyrektor
Centrum Usług Społecznych
ul. M. Kopernika 124
58-250 Pieszycy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 27 lutego 2026 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław, 17 marca 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Centrum Usług Społecznych w Pieszycach ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Agnieszka Koźmińska zatrudniona na stanowisku Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Pieszycach od dnia 1 stycznia 2022 r.
Zakres kontroli	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 21 stycznia 2026 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ² , 2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej ³ Plan kontroli na I półrocze 2026 r. (PNK-K.430.2.2025.TS) zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 22 grudnia 2025 r., ze zm.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	od dnia 21 stycznia 2026 r. do dnia 23 lutego 2026 r.
Kontrolerzy	1. Agnieszka Kukuryka-Szymuś – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.26.2026.AK z dnia 13 stycznia 2026 r., 2. Urszula Szczeblowska – główny specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.27.2026.AK z dnia 13 stycznia 2026 r. (dowód: akta kontroli, str. 13-16)

¹ dalej „Centrum” lub „CUS”

² t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, ze zm., dalej „ustawa o pomocy społecznej” lub „ustawa”

³ t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1065, dalej „rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej”

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą odpowiedzialność za realizację zadań ponosi Pani Agnieszka Koźmińska Dyrektor CUS w Pieszycach.

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów, działalność Centrum w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

III. Ustalenia kontroli

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone w jednostce podlegającej kontroli w dniach 21 i 22 stycznia 2026 r. na podstawie dokumentacji zawartej w teczkach osób, które ubiegały się o świadczenia z pomocy społecznej i które korzystały z tych świadczeń w okresie objętym kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Dyrektora CUS w Pieszycach Panią Agnieszkę Koźmińską. Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 24.

CUS w Pieszycach zostało utworzone na mocy Uchwały Nr XXXVII/255/2021 Rady Miejskiej Pieszyc z dnia 24 listopada 2021 r. poprzez przekształcenie, m.in. na podstawie art. 8 oraz art. 9 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych⁴, z dniem 1 stycznia 2022 r. funkcjonującego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieszycach.

Zgodnie z § 1 ust. 8 wyżej powołanej Uchwały przekazano Centrum do realizacji wszystkie zadania, realizowane dotychczas przez Ośrodek Pomocy Społecznej oraz zadania z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o realizowaniu usług społecznych, tj.: wspierania rodziny, promocji i ochrony zdrowia, pobudzania aktywności obywatelskiej, edukacji publicznej.

Działalnością CUS kieruje Dyrektor. W ramach jego struktury wyodrębniono zespół do spraw organizowania usług społecznych, zespół do spraw realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, stanowisko organizatora społeczności lokalnej, zespół do spraw świadczeń dla rodziny oraz zespół do spraw księgowo-administracyjnych i świetlicę środowiskową. Szczegółowa organizacja i struktura organizacyjna CUS oraz zakresy działania poszczególnych zespołów i stanowisk, jak i zakres zadań, uprawnień i obowiązków pracowników w nich zatrudnionych określone zostały przez Dyrektora CUS w regulaminie organizacyjnym. Zgodnie z wpisem zawartym w rozdziale II § 6 Regulaminu organizacyjnego w skład Centrum poza ww. zespołami, stanowiskiem organizatora społeczności lokalnej i świetlicą, wchodzi stanowisko Dyrektora oraz Główny Księgowy. Tym samym organizacja Centrum jest zgodna z art. 23 ust. 1 ustawy o realizowaniu usług społecznych.

Rada Miejska Pieszyc Uchwałą Nr X/67/2025 z dnia 15 stycznia 2025 r. przyjęła Program Usług Społecznych w Gminie Pieszycy na lata 2025-2027. Dokument zawiera elementy, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy o realizowaniu usług społecznych. Jest udostępniany na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pieszycy oraz Biuletynu Informacji Publicznej Centrum.

Ponadto, Centrum raz w roku opracowuje plan organizowania społeczności lokalnej, który obejmuje elementy wskazane w art. 20 ust. 3 ustawy o realizowaniu usług społecznych.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1818, ze zm., dalej „ustawa o realizowaniu usług społecznych”

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom i osobom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8)

nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśniła Dyrektor CUS, w okresie objętym kontrolą nie było wniosków w tym zakresie

Gmina Pieszycy nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy), ale 7 mieszkańców Gminy zarówno w 2025 r. jak i w 2026 r. uczestniczyło na mocy Porozumienia Nr 1 zawartego w dniu 22 stycznia 2016 r. pomiędzy Gminą Bielawa, a Gminą Pieszycy w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielawie.

Ponadto na terenie Gminy funkcjonuje placówka zdrowia - Sudeckie Centrum Zdrowia, które prowadzi szpitalny oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży oraz oddział dziennego pobytu dla osób dorosłych.

CUS w Pieszycach koordynował realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Pieszycach w okresie objętym kontrolą nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne. Osobom zgłaszającym się do Centrum udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne. Ponadto, w budynku Centrum raz w tygodniu, w każdą środę można skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej (art. 110 ust. 5 ustawy).

Dyrektor CUS w Pieszycach w okresie objętym kontrolą występował z wnioskiem o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami w przypadku 3 osób – do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Dzierżoniowie. W okresie objętym kontrolą udostępniano również niezbędne druki i udzielano informacji w powyższym zakresie (art. 110 ust. 6 ustawy).

Dyrektor CUS złożyła Radzie Miejskiej Pieszyc sprawozdanie z działalności CUS wraz z wnioskami wynikającymi z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych za 2024 r. w dniu 31.03.2025 r. Sprawozdanie za 2025 r. zostanie złożone do 30.03.2026 r. (art. 110 ust. 9 ustawy).

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2025 r. zostały przedstawione w dniu 30.09.2024 r., natomiast na 2026 r. w dniu 30.09.2025 r.

W okresie objętym kontrolą CUS w Pieszycach nie udzielało pomocy obywatelom Ukrainy na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁶.

Osoba zatrudniona na stanowisku Dyrektora CUS spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,

⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 337 ze zm., dalej „specustawa”

tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej, specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz kwalifikacje wskazane w art. 25 ust. 2 ustawy o realizowaniu usług społecznych.

Pracownicy socjalni, zatrudnieni w Ośrodku na dzień kontroli, spełnili wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych, wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy, za wyjątkiem osoby wskazanej w protokole.

Na dzień 31.12.2025 r. oraz na dzień kontroli w Centrum Usług Społecznych w Pieszycach na stanowisku pracownika socjalnego zatrudnione były 4 osoby w wymiarze 4 etatów (w tym jedna bez wymaganych kwalifikacji w wymiarze 1 etatu), które otrzymywały dodatek do wynagrodzenia wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej w wysokości 400,00 zł (finansowany w 2 przypadkach ze środków własnych gminy). Dodatek, o którym wyżej mowa nie był uwzględniany przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁷. W aktach osobowych pracowników socjalnych Ośrodka znajdowały się stosowne dokumenty potwierdzające przyznanie tego dodatku oraz podpisane zakresy czynności.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - centrum usług społecznych, zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - centrum usług społecznych, zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych. CUS w Pieszycach na dzień kontroli spełnia wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych w stosunku do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W obszarze udzielania schronienia stwierdzono, że:

1. Zawarta w dniu 2.01.2025 r. umowa Nr CUS/1a/2025 ze Stowarzyszeniem Monar - Schroniskiem dla Osób Bezdomnych MARKOT w Wałbrzychu, ul. Moniuszki 109, 58-300 Wałbrzych, obowiązująca w okresie od 1.01.2025 r. do 31.03.2025 r., której przedmiotem było udzielenie schronienia 1 osobie w Schronisku dla osób bezdomnych w Wałbrzychu przy ul. Moniuszki 109 nie została zgłoszona do rejestru miejsc, w których Gmina udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach i ogrzewalniach prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego.

⁷ t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1773

Gmina, która zawarła umowę z podmiotem niepublicznym na zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia w odpowiedniej formie, w placówce prowadzonej przez podmiot niepubliczny zgłasza ten fakt do rejestru Wojewody. Wszelkie zmiany danych objętych rejestrem gmina zgłasza Wojewodzie w terminie 14 dni od dnia ich powstania, o czym stanowi art. 48a ust. 11c ustawy o pomocy społecznej. Prowadzenie rejestru miejsc udzielania tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowaniach oraz ogrzewalniach ma na celu zapewnienie maksymalnego dostępu do informacji o miejscach tymczasowego schronienia dla osób bezdomnych i wszystkich potrzebujących wsparcia w tej formie. Pozwala również na weryfikację, które gminy wywiązują się z obligatoryjnego zadania, określonego w art. 17 ust.1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej, polegającego na udzieleniu tymczasowego schronienia osobom tego pozbawionym. Przy dokonywaniu zgłoszenia do rejestru należy uwzględnić zakres danych, jaki ten rejestr winien zawierać, katalogowany w art. 48a ust. 11a ustawy o pomocy społecznej.

2. Zawarty w skontrolowanej sprawie nr 2 (J.D.) kontrakt socjalny nie został wypełniony w części V zatytułowanej „Ocena realizacji działań ustalonych w kontrakcie socjalnym nastąpi w dniu...”.

W odniesieniu do wskazanej wyżej nieprawidłowości wskazać należy, że zgodnie z art. 6 pkt 6 ustawy kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Zawierany jest w celu określenia sposobu współdziałania pracownika socjalnego z osobą/rodziną znajdującą się w trudnej sytuacji życiowej. Jego celem jest wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Powyższe wynika z treści art. 108 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Narzędzie to z jednej strony umożliwia samookreślanie się klientów, z drugiej ma chronić indywidualność i rozwijać umiejętności podopiecznych, m.in. takie jak udział w dyskusji, negocjacje, dokonywanie wyborów, angażowanie się i podejmowanie decyzji. Oparty powinien być na zasadzie partnerstwa. Nie oznacza to, że obie strony dysponują takim samym zasobem wiedzy, ale ważnym jest, że podejmują wspólne działania w szeroko rozumianym, dobrym „interesie strony”. Pracownik socjalny ma traktować klienta jako partnera w procesie rozwiązywania problemów. Dlatego też ważnym jest, aby kontrakt socjalny został sporządzony rzetelnie, był jednoznaczny w odniesieniu do wpisanych w nim treści. Nie może powodować niedomówień i przyczyniać się do różnej interpretacji dokonanych w nim wpisów. Powyższe służy obydwu stronom, szczególnie w późniejszej ocenie realizacji postanowień zawartych w kontrakcie socjalnym. Tym bardziej, że w świetle art. 75 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁸ jest dowodem w postępowaniu administracyjnym, zatem winien być sporządzony z należytą dokładnością i starannością. Nie powinno dochodzić do sytuacji, kiedy zawiera dwuznaczne, a nawet sprzeczne wpisy lub nie zawiera wpisów we wszystkich wymaganych pozycjach. Kontrakt powinien być uzupełniony o elementy ustalone i wypracowane podczas rozmowy z klientem, dostosowane do jego indywidualnej sytuacji, m.in. zgodnie ze wskazaniem zawartymi w przypisach na wzorze kontraktu socjalnego

⁸ t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1691

stanowiącego załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego⁹.

W zakresie realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia – dożywianie osób dorosłych stwierdzono, że:

1. W sprawie nr 1 (K.N.) i nr 2 (D.Z.) CUS przyznał osobom na podstawie Uchwały Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, po dwie formy pomocy w miesiącu, tj. posiłek i świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności odpowiednio:
 - w sprawie nr 1 (K.N.) decyzją z dnia 30.10.2025 r. Nr CUS.8125-5.1.603.2025 przyznano pomoc w formie posiłku na okres od dnia 3.11.2025 r. do dnia 19.12.2025 r., a decyzją z dnia 19.11.2025 r. sygn. CUS.8121-5.1.639.2025 r. świadczenie pieniężne w wysokości 400,00 zł na zakup żywności w listopadzie 2025 r.
 - w sprawie nr 2 (D.Z.) decyzjami z tego samego dnia, tj. 21.01.2025 r. Nr. CUS.8125-5.31.103.2025 przyznano pomoc w formie posiłku od dnia 21.01.2025 r. do dnia 30.04.2025 r., a decyzją Nr CUS.8125-5.31.104.2025 świadczenie pieniężne w wysokości 300,00 zł na zakup żywności w styczniu 2025 r.

W ramach modułu 2 Programu „Posiłek w szkole i w domu” dot. dożywiania osób dorosłych – „Moduł dla osób dorosłych” przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form, tj. posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności bądź świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, o czym stanowi wpis zawarty w części II Programu zatytułowanej „Cele Programu”.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zatrudnienie osoby na stanowisku pracownika socjalnego bez wymaganych kwalifikacji zawodowych.
2. Brak zgłoszenia do rejestru prowadzonego przez Wojewodę danych objętych rejestrem w oparciu o jedną z zawartych umów z podmiotem udzielającym tymczasowego schronienia.
3. Nierzetelne sporządzenie kontraktu socjalnego.
4. Przyznanie w jednym miesiącu osobie dorosłej dwóch form pomocy z Programu „Posiłek w szkole i w domu” pomimo odmiennych zapisów w Programie.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanego zadania należy:

1. Na stanowisku pracownika socjalnego zatrudniać osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego wskazane w ustawie o pomocy społecznej. Podstawa prawna: art. 116, art. 121 ust 3a i art. 156 ustawy o pomocy społecznej. Termin wykonania: na bieżąco.
2. Wszelkie zmiany danych objętych rejestrem miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia zgłaszać Wojewodzie w terminie 14 dni od dnia ich powstania. Podstawa prawna: art. 48 a ust. 11 a, b, c ustawy o pomocy społecznej. Termin wykonania: na bieżąco.

⁹ Dz. U. z 2010 r., Nr 218, poz. 1439, dalej „rozporządzenie w sprawie wzoru kontraktu socjalnego”.

3. Kontrakty socjalne sporządzać starannie i rzetelnie, zgodnie ze wzorem formularza stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie kontraktu socjalnego. Każdorazowo wypełniać wszystkie, konieczne do ustalonych okoliczności, mające zastosowanie w danej sprawie części druku.

Podstawa prawna: rozporządzenie w sprawie wzoru kontraktu socjalnego w związku z art. 75 § 1 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Pomocy z Programu „Posiłek w szkole i w domu” w zakresie dożywiania osób dorosłych – udzielać tylko w jednej formie, tj. w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Podstawa prawna: Uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 – Część II „Cele programu” oraz część III.2 „Moduł dla osób dorosłych”.

Termin wykonania: na bieżąco.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Dyrektora jednostki kontrolowanej, drugi do Burmistrza Miasta i Gminy Pieszycy, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Cwik
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Pieszycy
2. A/a